

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра технологій в рослинництві та захисту рослин
Спеціальність 201 «Агрономія»

Допускається до захисту
«___» _____ 2023 р.

Завідувач кафедри
доцент _____ Т.В. Панченко

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
НА ТЕМУ:
**Продуктивність сої залежно від
оптимізації технології вирощування в
умовах НГ «Юліно» Овруцького
професійного ліцею**

Виконав _____ Дуб Богдан Олегович

Керівник доцент _____ Городецький О.С.

Рецензент доцент _____ Федорук Ю.В.

Я, Дуб Богдан Олегович, засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Спеціальність: 201 «Агрономія»

Затверджую

Гарант ОП «201 Агрономія»
професор _____ М.Б. Грабовський
«____» _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувачу

Дубу Богдану Олеговичу

прізвище, ім'я та по батькові

Тема: Продуктивність сої залежно від оптимізації технології вирощування в умовах НГ «Юліно» Овруцького професійного ліцею.

Затверджено наказом ректора № ____ від _____

Термін здачі студентом готової кваліфікаційної роботи в деканат: до «20» листопада 2023 р.

Перелік питань, що розробляються в роботі. Вихідні дані:

1. Розглянути практичні і теоретичні аспекти підвищення продуктивності сої (огляд літератури).
2. Аналіз ґрунтового-кліматичних умов та їх вплив на формування врожайності насіння сої.
3. Опрацювати методики проведення досліджень із соєю.
4. Викласти та обґрунтувати результати польових і лабораторних досліджень.
5. Відповідно до отриманих експериментальних даних сформулювати висновки та рекомендації виробництву.
6. Опрацювати не менше 50 джерел літератури та зробити її огляд .

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	2022-2023 рр.	
Методична частина	2022-2023 рр.	
Дослідницька частина	2022-2023 рр.	
Оформлення роботи	Жовтень 2023 р.	
Перевірка на плагіат	Листопад 2023 р.	
Подання на рецензування	Листопад 2023 р.	
Попередній розгляд на кафедрі	Грудень 2023 р.	

Керівник кваліфікаційної роботи, доцент _____ Городецький О.С.
підпис

Здобувач _____ Дуб Б.О.
підпис

Дата отримання завдання «10» жовтня 2022 р.

РЕФЕРАТ

Дуб Богдан Олегович Продуктивність сої залежно від оптимізації технології вирощування в умовах НГ «Юліно» Овруцького професійного ліцею.

Досліджено: вплив сортових особливостей та норм висіву на біометричні параметри рослин сої, фотосинтетичну діяльність рослин, формування врожаю насіння та економічну ефективність вирощування сої в . досліді.

Використано: розрахункові, лабораторні та польові методи досліджень, проведено дисперсійний аналіз результатів досліджень.

Виявлено: що сорт сої Сайдіна виявся більш толерантним до загущення і формував найвищу біологічну врожайність насіння за норми висіву 650 тис/га, тоді як сорти Сірелія та Ментор найвищу врожайність мали за норми висіву 550 тис/га. Найкращі показники рентабельності виробництва насіння сої забезпечував сорт Сайдіна – 174,8 % та сорт Ментор – 173,3 % за норми висіву 550 тис/га.

Зроблено висновок: для формування врожайності насіння сої на рівні 4,5-5,0 т/га рекомендуємо висівати середньоранній сорт Сайдіна і середньостиглий сорт Ментор з нормою висіву насіння 550-650 тис/га. У роки з недостатнім забезпеченням вологою орієнтуватися на нижню а у вологі роки – на верхню межу норми висіву.

Одержані результати: можуть бути використані у сільськогосподарських підприємствах різних форм власності.

Кваліфікаційна робота магістра містить 56 сторінок, 9 таблиць, 4 рисунки.

Ключові слова: соя, рослини, ріст і розвиток, урожайність, етапи органогенезу, насіння, білок.

ANNOTATION

Dub Bohdan Olegovych Soybean productivity depending on the optimization of cultivation technology in the conditions of NG Yulino of Ovrutsi Vocational Lyceum.

The influence of varietal characteristics and sowing rates on biometric parameters of soybean plants, photosynthetic activity of plants, formation of seed yield and economic efficiency of soybean cultivation in research.

Used: computational, laboratory and field research methods, dispersion analysis of research results was carried out.

It was found that the Saydina soybean variety was more tolerant to thickening and formed the highest biological yield of seeds at a seeding rate of 650,000/ha, while the Sirelia and Mentor varieties had the highest yield at a seeding rate of 550,000/ha. The best indicators of the profitability of soybean seed production were provided by the Saidina variety - 174.8% and the Mentor variety - 173.3% at the sowing rate of 550 thousand/ha.

The conclusion was made: to form the yield of soybean seeds at the level of 4.5-5.0 t/ha, it is recommended to sow the medium-early Saydina variety and the medium-ripening Mentor variety with a seed sowing rate of 550-650 thousand/ha. In years with insufficient supply of moisture, focus on the lower, and in wet years - on the upper limit of the sowing rate.

The obtained results: can be used in agricultural enterprises of various forms of ownership.

The master's thesis contains 56 pages, 9 tables, 4 figures, 2 appendices.

Key words: soybean, plants, growth and development, productivity, stages of organogenesis, seeds, protein.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Шовкова О. В. Фотосинтетична продуктивність посівів сої залежно від строків сівби та способів застосування мікродобрив. Вісник Полтавської державної аграрної академії, 2014. № 2. С. 156-161.
2. Шовкова О. В. Стан виробництва сої в Україні та в Полтавській області. Вісник Полтавської державної аграрної академії, 2014. № 4. С. 106-110.
3. Шовкова О. В. Вплив елементів технології вирощування на фотосинтетичну та насінневу продуктивність посівів сої. Вісник ЖНАЕУ, 2015. № 2 (50), т. 1. С. 464-471.
4. Шовкова О. В. Формування симбіотичного апарату та урожайності сої залежно від строків сівби й різних способів застосування мікродобрив. Збірник наукових праць. Агробіологія, 2015. № 2. С. 86-90.
5. Шовкова О. В., Шевніков М. Я., Міленко О. Г. Особливості формування насінневої продуктивності рослинами сої залежно від елементів технології вирощування. Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України: електрон. наук. фахове вид. 2020. № 2 (84). URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/14031>
6. Шовкова О. В. Содержание протеина и масла в зерне сои в зависимости от сроков посева и использования микроудобрений. Вестник Белорусской ГСХА, 2020. № 2. С. 62-65.
7. Тулуш Л.Д., Грищенко О.Ю. Оцінка наслідків зміни порядку оподаткування ПДВ експортних поставок соєвих бобів. Національна економіка. Інтелект XXI, 2019. № 3. С. 99-105. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2019/2019_3/17.pdf.
8. Петриченко В.Ф., Воронецька І.С. Виробництво олійних культур в Україні: сучасні виклики та перспективи/ Економіка АПК, 2017. № 10 С. 32.

URL:http://eapk.org.ua/sites/default/files/eapk/2017/10/eapk_2017_10_p_32_40.pdf.

9. Петриченко В.Ф., Іванюк С.В., Корнійчук О.В. та ін. Соя: колективна монографія. За ред. В. Петриченка., С. Іванюка. Вінниця: «Віндрук», 2016. 400 с.

10. Тимчук В., Цехмейструк М. та ін. Соя в системі стандартизованих сировинних ресурсів. В. Тимчук, М. Цехмейструк, В. Матвієць, Н. Матвієць, С. Тимчук. Агробізнес сьогодні. Серія Агрономія сьогодні. Збірник Прибуткова соя, 2018. С. 5-14.

11. Шувар А.М., Рудавська Н.М., Беген Л.Л. Продуктивність сумісних агроценозів ярих зернових і зернобобових культур. Вісник аграрної науки. Рослинництво, кормовиробництво. Київ, 2019. Вип. №7(796). С. 36-41.

12. Чинчик О.С. Ефективність симбіотичної азотфіксації в агроценозах сортів сої при різних рівнях мінерального живлення. Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка, 2017. Вип. 26. Сільськогосподарські науки. С. 202-209.

13. Сендецький В., Мельничук Т., Матвієць В., Туць Л. Біологізація технології вирощування сої. Агробізнес сьогодні. Березень 2021. URL: <http://agrobusiness.com.ua/agro/ahronomiia-sohodni/item/21016-biologizatsiia-tekhnologii-vyroshchuvannia-soi.html>.

14. Камінський В.Ф. Комплексний вплив факторів інтенсифікації на формування урожаю сої у Північному Лісостепу. За ред. В.Ф.Камінський. Вісник аграрної науки, 2006. №9. С. 36-42.

15. Лебідь Є.М., Льоринець Ф.А., Коцюбан А.І., Ліб І.М. Вплив системи обробітку ґрунту і добрив на врожайність сої в умовах Північного Степу. Корми і кормо виробництво, 2011. Вип. 69. С. 173-180.

16. Кабанець В. М., Собко М. Г., Мурач О. М. Функціонування симбіозу «bradyrhizobium iaropicum-soя» і врожайність сої за впливу ризогуміну та фізіологічно активних речовин. Корми і кормо виробництво, 2017. № 83. С. 58-66.

17. Петриченко В. Ф., Кобак С. Я., Темрієнко О. О. Особливості симбіотрофного живлення та формування урожайності сортів сої в умовах Лісостепу Правобережного. Корми і кормо виробництво, 2018. №. 86. С. 77-86.

18. Доспехов Б.А. Методика полевого опыта (с основами статистической обработки результатов исследований). 3-е изд., перераб. и доп. М., «Колос», 1973. 336 с.

19. Заєць С.О., Нетіс В.І. Агробіологічні основи підвищення продуктивності сої на зрошуваних землях Півдня України: ОЛДІ, 2020. 232 с.

20. Бабич А.О., Бабич-Побережна А.А. Засуха, суховій і пилова буря в період глобальних змін клімату : монографія. Вінниця: ТОВ «Діло», 2014. 468 с.

21. Петриченко В.Ф., Воронецька І.С. Виробництво олійних культур в Україні: сучасні виклики та перспективи/ Економіка АПК, 2017. № 10. С. 32. URL:https://eaprk.org.ua/sites/default/files/eaprk/2017/10/eaprk_2017_10_p_32_40.pdf.

22. Петриченко В.Ф., Коць С.Я. Симбіотичні системи у сучасному сільськогосподарському виробництві. Вісник НАНУ, 2014. № 3. С. 57-66.

23. Поліщук І. С., Поліщук М. І., Юрченко Н. А. Тривалість періоду вегетації та міжфазних періодів сортів сої залежно від строків сівби та норм висіву насіння. Сільське господарство та лісівництво, 2019. № 15. С. 64-71.

24. Шевніков М. Я., Лотиш І. І., Галич О. П. Особливості розвитку сої залежно від строків сівби в умовах Лівобережного Лісостепу України. Вісник Полтавської державної аграрної академії, 2015. № 4. С. 14-17.

25. Цицюра Т.В., Темченко І.В., Семцов А.В. Статистична оцінка сортового потенціалу сої за показниками якісного хімічного складу насіння в умовах Лісостепу правобережного. Корми і кормо виробництво, 2019. № 87. С. 19-26. <https://doi.org/10.31073/kormovyrobnytstvo201987-03>.

26. Бербенець О. В. Світове виробництво сої як невичерпного джерела білків рослинного походження та місце України на світовому ринку торгівлі нею. Агросвіт, 2019. № 10. С. 41-45.

27. Світовий ринок сої: які тенденції і хто головний. URL: <https://www.tdsv.com/world-soyamarket/>.

28. Ринок сортів сої в Україні. URL: <https://infoindustria.com.ua/rinok-sortivsoyi-v-ukrayini/>.

29. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні. URL: <https://minagro.gov.ua/storage/app/uploads/public/60f/539/d2e/60f539d2ed869325553897.pdf>.

30. Іванюк С.В., Цицюра Т.В., Семцов А.В., Темченко І.В., Вільгота М.В. Адаптивність та селекційна цінність сортів сої селекції Інституту кормів та сільського господарства Поділля НААН. Корми і кормо виробництво, 2017. Вип. 83. С. 10-17.

31. Безручко О.І., Колесніченко О.В., Лазоренко Т.М. Поповнення ринку сортів: соя культурна (*Glycine max. (L.) Merrill.*). Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин, 2013. № 4. С. 54-61.

32. Монарх В.В., Городиська І.М., Ліщук А.М., Чуб А.О. Особливості органічного насінництва сої в контексті євроінтеграції України. Збірник наукових праць. Сільське господарство та лісівництво, 2018. № 9. С. 89-101.

33. Коць С., Маменко П. Інокуляція та інкрустація насіння сої: огляд технології застосування і ринку препаратів. Пропозиція. Спецвипуск «Сучасні агротехнології із застосування біопрепаратів та регуляторів росту», 2015. С. 24-28.

34. Бабич А.О., Дробітько А.В. Продуктивність сої різних груп стиглості в умовах західного регіону України. Корми і кормо виробництво, 2001. № 47. С.24-26.

35. Лебідь Є.М., Льоринець Ф.А., Коцюбан А.І., Ліб І.М. Вплив системи обробітку ґрунту і добрив на врожайність сої в умовах Північного Степу. Корми і кормо виробництво, 2011. Вип. 69. С. 173-180.